
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סיעוד בריאות הנפש והאדם המתמודד עם הפרעה נפשית - 91435

תאריך עדכון אחרון 22-08-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 5

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: סיעוד - "הדסה"

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): גב' סווט ורחובסקי

מר משה שאולי

גב' אודליה בן הרוש

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: svetv@hadassah.org.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 12:00-14:00

מורי הקורס:

גב סווט ורחובסקי,
מר משה שאולי,
מר גיל בורמנט,
גב אודליה בן הרוש,
גב רעות ישראלי,
מר משה וולף

תאור כללי של הקורס:

הקורס יתמקד בהוראת הפרעות נפשיות שכיחות על רצף החיים, בהיבטים החוקיים והאתיים ובעקרונות הטיפול הסיעודי במצבי הפרעה חריפים וממושכים, במהלך אשפוז ובקהילה.

מטרות הקורס:

1. הרחבת הידע הסיעודי בתחום הטיפול במתמודד עם הפרעה פסיכיאטרית.
2. פיתוח גישה טיפולית והקניית מיומנויות תקשורת טיפוליות ביחסי אחות-מטופל
3. הקניית כלים לאומדן, אבחון והתערבות במסגרת הטיפול הסיעודי במתמודד עם הפרעה פסיכיאטרית
4. הכרת ההיבטים האתיים בטיפול במתמודד עם הפרעה פסיכיאטרית, חוק חולה הנפש, נהלים ותקנות לטיפול בחולה הנפש וחוק שיקום נכי הנפש בקהילה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בתום הקורס, הסטודנט:

1. ימנה מצבים נפשיים על רצף של בריאות - חולי, על פי הגדרות וסיווג מקצועי.
2. יסביר סימפטומטולוגיה של הפרעות נפשיות והשלכותיהן על איכות חייו של המטופל ומשפחתו.
3. יציין נתוני אומדן מתאימים, שנאספו על ידו, ממטופלים, משפחות, רשומות, ממצאי מעבדה, ויסביר את משמעותם כבסיס לקבלת החלטות טיפוליות.
4. ינמק הגישה הטיפולית המתאימה למטופל / משפחה, במצבי חולי שונים.
5. יתאר מצבים בהם יש להפעיל נהלים הנגזרים מהחוק.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: *הרצאות פרונטאליות.

* הוראה מקוונת (סינכרונית, א-סינכרונית, היברידית)

- ניתוח תיאורי מקרה בתקשורת עם מטופלים במצבים משתנים.
- למידה עצמית באמצעות.
- מפגש עם צרכני שירות.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מאפיינים משמעותיים בגישות ובשיטות אבחון וטיפול בחולה הנפש
2. אבחון וסיווג מחלות נפש, סימנים וסימפטומים, אומדן סטאטוס מנטאלי
3. המטופל המתמודד עם הפרעה נפשית מהספקטרום הפסיכוטי
4. המטופל המתמודד עם הפרעות בתחום מצב הרוח כולל דיכאון, הפרעה בי-פולארית והפרעות נלוות
5. המטופל המתמודד הפרעות חרדה, הפרעה אובססיבית קומפולסיבית, טראומה והפרעות הקשורות לסטרס
6. המטופל המתמודד עם הפרעות אכילה
7. מטופל המתמודד עם התמכרות ושימוש בחומרים פסיכו אקטיביים ו/או אלכוהול
8. המטופל המתמודד עם הפרעות אישיות
9. המטופל המתמודד עם הפרעות נוירוקוגנטיביות ופסיכואורגניות
10. טיפולים ביולוגיים בפסיכיאטריה: פסיכו פרמקולוגיה, T.C.E. זיקידום בריאות.
11. גישות טיפוליות בבריאות הנפש: דינאמי, תמיכתי, התנהגותי, ביולוגי
12. יחסי אחות - מטופל טיפוליים
13. גישות בהתערבות הסיעודית במצבים קליניים נבחרים והתנסות בתקשורת טיפולית. עקרונות הטיפול הסיעודי במטופל הסובל מהפרעות נפשיות במצבי חולי משתנים, חריף וממושך
14. שיקום והחלמה של נפגעי הנפש במסגרת הקהילה והרפורמה בבריאות הנפש.
15. חוק לטיפול בחולה הנפש ותקנות. חוק נכי נפש בקהילה : היבטים חוקיים ואתיים.
16. מצבי חירום בפסיכיאטריה , התוכנית הלאומית למניעת אובדנות של משרד הבריאות.

חומר חובה לקריאה:

- Townsend, M. C. (2021) Davis Advantage for Psychiatric Mental Health Nursing (10th ed.), Philadelphia, PA; Davis Co. (*)
- Townsend, M.C. (2021). Relationship development In Townsend, M.C (Ed.) Davis Advantage for Psychiatric Mental Health Nursing (10th ed) (Chap.6 pp.108-120) Philadelphia: Davis.
 - Townsend, M.C. (2021). Therapeutic communication In Townsend, M.C (Ed.) Psychiatric mental health nursing (10th ed) (Chap.7 pp.121-136) Philadelphia: Davis
 - American Psychiatric Association. (2013). DSM 5. Washington, DC: Author

• חוק הטיפול בחולה נפש (1991). מתוך :

http://www.health.gov.il/download/forms/a2811_mentallaw91.doc

• חוק שיקום נכי נפש בקהילה וסל שיקום (תש"ס-2000). מתוך :

<http://www.knesset.gov.il/laws/heb/fileD.asp?Type&eq;1&SubNum&eq;8&LawNum&eq;1746>

• חוזר המנהל הכללי 10/2018 הגבלה מכנית ובידוד מטופלים באשפוז פסיכיאטרי

נהלים לטיפול בחולה נפש: טיפול בנזעי חשמל, הסתכלות מיוחדת, השגחה מיוחדת, בידוד, קשירה, העברת חולה ממחלקה למחלקה באופן קבוע. מתוך :

http://www.health.gov.il/download/forms/a2235_mr40_96.pdf

חומר לקריאה נוספת:

Comerford, K. (Ed.) (2018). *Nursing Drug Handbook*. Philadelphia, PA: Wolters.ed

ויצטום א. ומרגולין י. (2009). תסמונות נפשיות תלויות תרבות בישראל. *MEDICINE*, נוב'-דצמ', גיליון 13.

מוניץ, ח. (עורך). (2016). פרקים נבחרים בפסיכיאטריה. מהדורה שישית. תל אביב: דיונון

"ספרון כיס לשומר סף". משרד הבריאות

Kaplan, I.D., & Sadock, J.B. (2014). *Kaplan & Sadock's synopsis of psychiatry (11th ed)* Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

אתר הרשות למלחמה בסמים

<http://www.antidrug.gov.il/template/default.asp?maincat&eq;21>

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 10 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 10 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

1. ביצוע בוחן וביצוע תרחיש מתגלגל במהלך הקורס.

ציון הבוחן מהווה עד 10 נקודות (ציון מצטבר) מהציון הסופי, וכן ציון התרחיש מהווה עד 10 נקודות (ציון מצטבר) מהציון הסופי.

סה"כ הבוחן והתרחיש מהווים 20 נקודות מהציון הסופי. נושאי הבוחן והתרחיש יופיעו בבחינה הסופית. לביצוע הבוחן והתרחיש יינתן מועד אחד בלבד. (לא יינתן מועד ב')

2. בחינה סופית בכתב המהווה 80% מהציון

ציון עובר: 60 (מועד א' ומועד ב')

מבנה הבחינה: 50 שאלות רבות ברירה (אמריקאיות)